

چرا شیعیان، همانند اهل تسنن نمازهایشان را در پنج وقت نمی خوانند؟

سوال کننده : علی اکبر سلیمی

پاسخ :

خواندن نماز هم در پنج وقت جایز است و هم در سه وقت ؛ البته اگر مشکلی برای تحصیل و شغل شخص نداشته باشد ، بهتر است که در پنج وقت خوانده شود . شیعیان بر این مطلب اتفاق نظر دارند و برای اثبات این مطلب دلایل محکم و قاطعی هم از کتاب های شیعه و هم از صحیح ترین کتب اهل سنت دارند . از آن جایی که طرف ما در این مسأله اهل تسنن هستند ، ما فقط به دلایلی از کتاب های آن ها می پردازیم .

بخاری و مسلم هر دو در صحیح ترین کتاب های اهل سنت بعد از قرآن و نیز احمد حنبل رئیس حنابله و احمد الطیالسی در مسندشان نقل کرده اند :

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَّى بِالْمَدِينَةِ سَبْعًا وَثَمَانِيًا الظُّهْرَ وَالْعَصْرَ وَالْمَغْرِبَ وَالْعِشَاءَ .

ابن عباس می گوید : رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم در مدینه نماز ظهر و عصر و نیز مغرب و عشاء را ، هشت رکعتی و هفت رکعتی خواند .

یعنی نماز ظهر و عصر را که در مجموع هشت رکعت می شوند و نیز نماز مغرب و عشاء را که در مجموع هفت رکعت می شوند ، یک جا خواند ؛ همان طوری که امروزه شیعیان می خوانند .

صحیح البخاری ، ج 1 ، ص 182 ، باب مواقیات الصلاة و ج 1 ، ص 186 و صحیح مسلم ، ج 1 ، ص 491 ، باب صلاة المسافرين ، و مسند أحمد بن حنبل ، ج 3 ، ص 280 ، ح 1918 و ج 3 ، ص 283 ، ح 1929 و ج 4 ، ص 154 ح 2465 و ص 201 ح 2582 و مسند أبي داود الطيالسي ، ص 341 ، 342 ، ح 2164 ، 2629 .

همچنین مسلم در صحیح خود ، مالک بن انس ، رئیس مالکی ها در الموطأ ، ابو داود ، نسائی و بیهقی در سننشان ، احمد بن حنبل و ابوعوانه در مسندشان این روایت را نقل کرده اند :

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الظُّهْرَ وَالْعَصْرَ جَمِيعًا وَالْمَغْرِبَ وَالْعِشَاءَ جَمِيعًا فِي غَيْرِ خَوْفٍ وَلَا سَفَرٍ .

ابن عباس می گوید : رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم ، نماز ظهر و عصر را باهم و نیز نماز مغرب و عشاء را باهم خواندند ؛ در حالی نه ترسی وجود داشت و نه در سفر بودند .

صحیح مسلم ، ج 1 ، ص 489 ، باب صلاة المسافرين و الموطأ ، ص 73 ، ح 327 و سنن أبي داود ، ج 2 ، ص 6 ، ح 1210 ، 1214 و سنن النسائي ، ج 1 ، ص 315 ح 600 و مسند أحمد بن حنبل ، ج 3 ، ص 292 ، ح 1953 و ج 4 ، ص 191 ، ح 2557 و صحیح ابن خزيمة ، ج 2 ، ص 85 ، ح 971 و مسند أبي عوانة ، ج 2 ، ص 353 و السنن الكبرى ، ج 3 ، ص 166 ، 167 .

و جالب این است که البانی وهابی که بن باز مفتی اعظم عربستان از او با عنوان «بخاری دوران» یاد می کرد ، در کتاب های صحیح سنن أبي داود ، ج 1 ، ص 224 ، ح 1068 و صحیح سنن النسائي ، ج 1 ، ص 130 ح 585 این روایت را تصحیح کرده است .

اما متأسفانه اهل سنت با این که این همه روایت صحیح السند در این باره در صحیح ترین کتاب های آن ها وجود دارد ، لجاجت به خرج می دهند و اجازه با هم خواندن نماز را نمی دهند . و همین مسأله باعث شده است که بسیاری از جوانان اهل

تسنن از نماز و عبادت دلسرد شوند ؛ چون نه می توانند به تحصیل شان برسند و نه به کسب و کار . اما اگر نماز خواندن در سه وقت باشد ، هیچ مشکلی برای مردم پیش نخواهد آمد و هر کسی که مسلمان است به راحتی می تواند فرایض خود را انجام دهد . ظهر که برای استراحت به منزل می رود ، نماز ظهر و عصر را با هم می خواند و برای کار و درس او هیچ مزاحمتی ندارد . همین در مغرب و عشاء .

و جالب تر این که روایات فراوانی در صحیح ترین کتاب های اهل سنت آمده است که همین نظر ما را تأیید می کند . مسلم بن حجاج در صحیح خود ، ترمذی ، ابی داود ، نسائی و بیهقی در سننشان و نیز احمد حنبل و ابی عوانه در مسندشان نقل می نویسند :

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ جَمَعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَيْنَ الظُّهْرِ وَالْعَصْرِ وَالْمَغْرِبِ وَالْعِشَاءِ بِالْمَدِينَةِ فِي غَيْرِ خَوْفٍ وَلَا مَطَرٍ فِي حَدِيثٍ وَكَيْعٍ قَالَ قُلْتُ لِابْنِ عَبَّاسٍ لِمَ فَعَلَ ذَلِكَ قَالَ كَيْ لَا يُخْرِجَ أُمَّتَهُ .

ابن عباس می گوید : رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم در مدینه میان ظهر و عصر و مغرب و عشاء جمع کرد ؛ در حالی که نه ترسی بود و نه بارانی وجود داشت . وکیع (روای روایت) می گوید از ابن عباس سؤال کردم ، پیامبر چرا این کار را می کرد ؟ گفت : به این دلیل که امتش به سختی نیفتند .

صحیح مسلم ، 1 ، ص 490 ، باب صلاة المسافرين و سنن الترمذی ، ج 1 ، ص 354 ، ح 187 و سنن ابی داود ، ج 2 ، ص 6 ، ح 1211 و سنن النسائی ، ج 1 ، ص 315 ، ح 601 و مسند أحمد بن حنبل ، ج 5 ، ص 81 ، ح 3235 و ص 113 ، ح 3323 و مسند ابی عوانه ، ج 2 ، ص 353 و سنن البیهقی ، ج 3 ، ص 167 .

ألبانی این روایت را نیز در صحیح سنن ابی داود ، ج 1 ، ص 224 ، ح 1070 و صحیح سنن النسائی ، ج 1 ، ص 130 ، ح 586 و در إرواء الغلیل ، ج 3 ، ص 34 ، ح 579 تصحیح کرده است .

این نشان می دهد که رسول گرامی اسلام صلی الله علیه وآله وسلم تمامی این مسائل را پیش بینی کرده بوده و به فکر امت خود بوده است . وقتی بشود نماز را در سه وقت بخوانیم ، چه ضرورتی وجود دارد که به مردم سخت بگیریم و با این کار جوانان مسلمان را به هر چه نماز و عبادت است ، بدبین و دلسرد کنیم .

البته همان طور که پیش از این گفتیم ، اگر کسی بتواند در پنج وقت بخواند مشکلی ندارد و شاید ثواب بیشتری هم ببرد ؛ ولی خواندن در سه وقت نیز اشکالی ندارد .

چندین روایت دیگر نیز در صحیح مسلم و دیگر کتب اهل سنت وجود دارد که نظر ما را تأیید می کند که به همین اندازه بسنده می کنیم .

[موضوع بیشتر](#)

[بگردید پاسخ به سوالات](#)

[مؤسسه تحقیقات حضرت ولی عصر \(عج\)](#)